

СТАНОВИЩЕ

За преподавателската и научната дейност на доц. д.н. Благовест Сотиров Моллов, кандидат в конкурс за професор по 3.3. Политически науки (Европеистика – Странознание на Великобритания с преподаване на английски език), обявен в ДВ, бр.33 от 17.04.2018 г. за нуждите на Катедра „Европеистика“, Философски факултет, СУ „Св. Климент Охридски“

Информация за конкурса и процедурата

Конкурсът се провежда за нуждите на Катедра „Европеистика“ във Философския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и е обявен в ДВ преди влизането в сила на промените в ЗРАСРБ и върви според предходната нормативна уредба. От приложения списък на публикациите и допълнителни данни за дисертационните трудове се вижда, че кандидатът има постижения, с които значително превишава заложените в тези промени минимални изисквания за професорска длъжност.

Данни за кандидата

Познавам кандидата за професор повече от 4 години от времето, когато бях рецензент в процедурата му за придобиване на ОНС „Доктор на науките“ по професионално направление 2.3 Философия, научна специалност „Логика“ за дисертационен труд „Формални подходи към алетическата модалност: въведение и история“. Без колебание дадох своята позитивна оценка за тази дисертация и гласувах за присъждането на Благовест Моллов на ОНС „Доктор на науките“. Зная дейността му също като съставител, преводач и научен редактор на сборниците „Философия на логиката“ в две части и изданието “Khora”.

Академичният път на доц. д.н. Благовест Моллов започва от философията в аналитична перспектива и логиката, което му помага да бъде толкова убедителен и ефективен в многопосочните му теоретични изследвания. Първият му докторат е по история на аналитичната философия, а доцентурата е в направление 2.1 Филологии (Странознание – английски език). Подобна широкопрофилност и обхват на теоретичните интереси е напълно защитима с оглед на неговите аналитични, езикови и комуникативни способности.

Неговите публикации са респектираци не само като бройка и с обстоятелството, че повечето са представени на отличен английски, но със задълбоченото му проникване

в дискусиите на англоезичната аналитична философия и философия на езика, аналитичната философия на историографията и британската „интелектуална“ история. Определено може да се твърди, че той се утвърждава като водещ специалист у нас и в експертните професионални кръгове зад граница в осмислянето и критическото разглеждане на резултатите в тези важни за разбирането на духовния свят на Великобритания изследователски области. А те могат да бъдат чудесна основа за анализ на присъствието на европейските политически ценности и идеи в днешната интелектуална история на Обединеното кралство и повлияните от него части на света.

Описание на научните трудове за участие в конкурса

За участие в конкурса за професор доц.д.н. Благовест Моллов предлага четири монографии и четири статии. Те са тематично и методологично свързани от неговите интереси и научни постижения в четири близки области: аналитична философия на историографията; британска „интелектуална“ история; история и историография на англоезичната аналитична философия и философия на езика.

Монографията “The Histor(iograph)ical Turn of Analytic Philosophy (2017)” анализира „историческия обрат“ в аналитичната философия и отстоява убедително тезата, че отсъстват исторически и философско-историографски основания за разглеждането на повишения интерес към историята на аналитичната традиция като „обрат“ в същинския смисъл на термина – радикално отхвърляне и заместване на предишни философски проекти и методология. За мен още по-интересна беше монографията “Semanticizing. Studies in Analytic Meta-metaphysics” (2017), която може да се определи като първото по рода си изследване на статуса и проблематиката на най-новата дисциплина в англоезичната аналитична философия – „мета-метафизика“. Най-близка до тематиката на конкурса е монографията “The New British Intellectual History” (2018), която е насочена към оценка на наличните опити за концептуализация на т.нар. „интелектуална“ история, а именно специфично британския вариант на т.нар. „история на идеите“. Четвъртата монография “Notes on R.G. Collingwood’s “Re-enactment” Analogy” (2018) е критичен анализ на концепцията на британския философ за „пресъздаването“ („отиграването“) на историческия мисловен опит като предполагаемо основен метод на историческото (историографското) познание.

Статиите му са посветени по-скоро на приложно-логическа тематика, която е свързана с научната специалност на конкурса, доколкото обсъжда и критикува становища, изразени в англоезичната аналитична философия и философия на езика.

Нейният световен авторитет до голяма степен се дължи на доминацията на англосаксонската култура в световен мащаб, особено през XX век.

Научни приноси

Научните постижения на доц.д-р Благовест Моллов могат да бъдат определени като открояване на нови аспекти и решаването на значими проблеми с приложно значение в контекста на познати теории и дискусии в съвременната британска философска и социално-политическа мисъл. През нея той върви към критическо осмисляне на предпоставките на съвременната британска политологическа и философско-политическа традиция.

В монографията “The Histor(iograph)ical Turn of Analytic Philosophy (2017)” доминира методологичен анализ на историографски дискусии, посветени на аналитичната философия. Авторът изключително убедително показва, че повишения интерес към историята на аналитичната традиция може да се определи като „обрат“ само при възприемането на една спорна и неопределена в семантичен аспект „историцистка“ позиция. Извън това, този процес не може да се разбира като „обрат“ в смисъл на отхвърляне и заместване на предходни философски проекти и методологии, нито като „исторически“. Основателно е заключението му, че този нарастващ интерес може да бъде използван чрез изучаване на възможните методологични следствия от признаването на зависимостта на философската историография от (мета)философски позиции.

Вече отбелязах, че за мен по-голям интерес представляваше втората монография “Semanticizing. Studies in Analytic Meta-metaphysics” (2017), в която се прави съществен принос чрез очертаването на дефиниращата проблематика и постижения на „мета-метафизиката“, една нова под-дисциплина на англоезичната аналитична философия. Нейната поява е поставена в контекста на „метафизическия обрат“ в аналитичната философия като Моллов обосновава настоява, че трябва да бъдат отхвърлени стандартните разкази за историята на традицията, определящи я като „анти-метафизична“ и да се изведат заключения за концептуализиране на нейната предметна област, цели и методи. Напълно споделям подобен извод, още повече, че в моите занимания с полската аналитична традиция съм достигнал до подобен резултат. Позитивно впечатление дава и обстоятелството, че Моллов отстоява своята теза на основата на критическо отхвърляне на редица важни възражения срещу „аналитичната метафизика“, намиращи я или за недостатъчно „аналитична“, или за недостатъчно

„метафизична“. При това изводите са направени в плоскостта на разглеждане на (мета-)методологическите дебати в областта като аргументирано е защитена необходимостта от решаване на проблемите на мета-равнище на дискусия.

С адмирации приемам и становището на доц. д.н. Благовест Моллов за отхвърляне на проекта за „натурализиране“ на аналитичната метафизика в един от неговите популярни варианти. Проектът е оспорен като опиращ се на противоречиви метафизически и мета-научни предпоставки, от което убедително са изведени основания за скептицизъм към всяко сциентизиране на метафизиката. Можем да добавим, че тази традиция е особено сила и през XX век с подобни проекти са се обвързали редица авторитетни имена. В този смисъл аргументацията на кандидата може да се разглежда като значимо научно постижение.

Намирам за актуална, особено във връзка с дискусиите за въвеждане във втори гимназиален етап у нас на „история на идеите“ в избираемия философски модул, монографията “The New British Intellectual History” (Издателство на БАН, 2018). Тя подлага на критическо разглеждане опитите за концептуализиране на т.нар. “интелектуална” история, която е специфичен британски вариант на т.нар. “история на идеите”. Демонстрираната проблематичност е основание да се отхвърлят претенциите за дисциплинарна автономия на тази „интелектуална“ история и да се постави под въпрос изобщо легитимността ѝ като научна дисциплина със съответна предметна област и методология. Достатъчно убедително е показано, че тя не е способна на уникален принос към разбирането на „интелектуалните“ процеси и постижения от миналото, които съставляват предметната област на историографски под-дисциплини като история на философията, на науката, на културата, на политическата, социалната или икономическата мисъл. Концептуалната проблематичност, заложена в „интелектуалната“ история е убедително обоснована.

Надявам се, че добре написаните и философски промислени книги на доц. д-р Благовест Моллов ще могат да достигнат до чужда компетентна читателска аудитория и ще бъдат оценени по достойнство. Списъкът на цитиранията му е респектирац, а резултатите му са познати на ангажирания академично читател у нас. Пожелавам му в следващи изследвания да се заеме със същото критическо перо в историята и методологията на философско-политическите идеи, защото те също са заредени с много проблематичност, концептуални гафове и недостатъчна обоснованост.

Преподавателска работа

Благовест Моллов е редовен доцент в Катедрата по европеистика на Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Мога убедено да твърдя, че богатото му научно творчество може да бъде използвано в преподавателската му работа със студентите, а резултатите му – успешно апробирани.

Заключение

В заключение мога да изразя отново своето изцяло положително отношение към научните приноси и публикациите на доц. д.н. Благовест Моллов като призовавам журито и ФС на Философски факултет да го изберат за професор в конкурса.

3.10.2018 г.

С УВАЖЕНИЕ:

(проф.д.н. Вихрен Янакиев Бузов,
ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“)